

מועד א' סמ' א תשס"א
ו אדר

אוניברסיטת תל-אביב
החוג לפילוסופיה יהודית

משך הבחינה: 3 שעות
חומר עזר: אין

ההגות היהודית החדשה נוכח התרבות הכללית

מר אילן צים

א. ענה על שתי השאלות הבאות:

1. הסבר את דברי מנדלסון בקטע שלפניך.

איני מכיר שום זכות על אישים ועל דברים, התלויה בהלכות דעות ומיוסדת עליהן, שום זכות שבני-אדם משיגים אותה כשהם מסכימים להנחות ידועות ביחס לאמיתות נצחיות, ומאבדים אותה אם אינם יכולים או אינם רוצים להסכים להן. ופחות-מכל אני מכיר זכות ושליטה על דעות מטעם הדת, המגיעות כדין לכנסיה. הדת האמיתית, האלוהית, אינה נוטלת לעצמה שליטה על דעות והשקפות, אינה נותנת ואינה לוקחת לעצמה זכות על נכסים ארציים, על הנאה, קנין ורכוש, אינה יודעת שום תוקף לעצמה, חוץ מן התוקף לרכוש נפשות בטעמים ונימוקים, להוכיח להן ולהביאן לידי הכרה, ולעשותן מאושרות על ידי הכרה פנימית. הדת האמיתית, האלוהית, אינה צריכה לא לזרועות ולא לאצבעות, היא כולה רוח ולב.

2. כתוב על הנושא הבא:

יהדות ונצרות בהגותו של מנדלסון.

AAU-2

ב. ענה על שתי שאלות בלבד:

3. מנדלסון מתנגד להעמיד את היהדות על עיקרים. הסבר!
4. הסבר את המשמעות של הדיון בשפה בספר 'ירושלים'!
5. הסבר את תפיסת ההשגחה של מנדלסון!
6. הסבר את ההבחנה בין אמיתות נצחיות לאמיתות הסטוריות!

ג. ענה על שאלה אחת בלבד:

7. הצג והסבר את ההבדל העקרוני בין מנדלסון להובס בדבר מהותה של המדינה!
8. הצג והסבר את ההבדל העקרוני בין מנדלסון ללוק בדבר מהותה של המדינה!

בהצלחה!